

Debatt: Stängda förskolor hotar landets konkurrenskraft

Publicerad 2015-04-27 21:00

Foto: Hasse

Holmberg

Den 1 juli i år riskerar flera internationella förskolor att stängas. Vi vädjar till Gustav Fridolin och Mikael Damberg att snarast se över regelverket, skriver Tetra Paks Jerry Bengtson, Ikeas Thomas Carlzon, Mercedes-Benz Marc Boderke och Sydsvenska handelskammarens Stephan Mühler.

En ny tolkning av skollagen gör att internationella förskolor riskerar att tvingas stänga i sommar. Skulle det hända, försvåras bemanningen av medarbetare på internationella företag i Sverige och svenska exportföretag. Reglerna måste därför snabbt förtydligas för att undanröja hotet.

”Kostnaderna för internationella medarbetares barn på förskolor kommer att öka.”

Svenska exportbolag har över en miljon anställda i utländska dotterbolag och drygt en halv miljon i Sverige. För bara 20 år sedan var förhållandet det omvända. Samtidigt sysselsätter utlandsägda företag cirka 600.000 personer i Sverige vilket är en tredubbling på samma tid. Ofta går satsningar och projekt hand i hand med möjligheterna att bemanna och frågan har därför stor betydelse för tillväxten i näringslivet.

När medarbetare erbjuds internationella uppdrag blir villkoren och möjligheterna för barn och familj en viktig del i om man kan acceptera erbjudandet. För att Sverige ska kunna fortsätta vara attraktivt för internationella medarbetare, måste vi kunna erbjuda förskolor och skolor på andra språk än svenska.

I Sverige finns många bra och konkurrenskraftiga internationella skolor. Man kan till och med påstå att tillgången till internationell skolgång för rimliga kostnader är en viktig konkurrensfördel för Sverige. Men vi tvingas nu konstatera att motsvarande möjlighet saknas för de yngsta barnen i form av internationella förskolor.

Till skillnad från skola och gymnasium regleras inte internationella förskolor i svensk lagstiftning, i stället hanteras de under skollagen och tillsynen sköts liksom för övriga förskolor av kommunerna. Hittills har detta inte varit något problem och många svenska städer har engelskspråkiga internationella förskolor. Nu pågår uppenbarligen en omtolkning av regelverket i svenska kommuner och den skapar stor osäkerhet till möjligheterna att driva internationella förskolor.

Förskoleförvaltningen i Malmö anser numera att alla förskolor måste ha svenska som huvudspråk, följa svensk läroplan och ha pedagoger med utbildning och legitimation från det svenska skolsystemet. Detta sker med hänvisning till skollagen som inte uttryckligen nämner möjligheten att driva förskolor på motsvarande sätt som internationella skolor.

Därtill hänvisar man till språklagen som stipulerar att svenska är huvudspråk för all offentlig verksamhet i Sverige. Internationella förskolor som inte drivs på svenska med svenska lärare och läroplan kan därför inte få den skolpeng som internationella skolor får i dag. Det innebär att kostnaderna för internationella medarbetares barn på förskolor kommer att öka.

Denna nya tolkning skapar stor osäkerhet i hela landet eftersom det kan förväntas att liknande tolkningar görs i övriga kommuner. I Malmö innebär det konkret att de internationella förskolorna i praktiken måste stänga sin internationella verksamhet från den 1 juli i år eller drivas helt utan stöd.

Regeringen har gett uttryck för att dagens regler räcker, men det hjälper inte de utländska och svenska företagen om konsekvensen är att förskolornas existens med en termins varsel kan omprövas på kommunal nivå där tillsynen och lagtolkningen görs.

Den här frågan har inte fått några större rubriker men dess konsekvenser är potentiellt större än flertalet andra näringspolitiska satsningar som kan göras för investeringsklimatet.

Vi vädjar till utbildningsminister Gustav Fridolin (MP) och näringsminister Mikael Damberg (S) att snarast se över regelverket. En möjlighet som inte är förknippad med kostnader är att förtydliga möjligheten att driva internationella förskolor i lagen, på samma sätt som redan är fallet för internationella skolor. Men detta behöver göras skyndsamt.

Vi kan bara konstatera att ett land som på 20 år mångdubblat sin internationella närvaro måste kunna erbjuda internationella förskolor åtminstone på engelska. I dag är det osäkert om så är fallet. Det är en osäkerhet som kan komma att skada svensk konkurrenskraft och därmed svensk ekonomi.

Jerry Bengtson, vd, AB Tetra Pak

Marc Boderke, vd, Mercedes-Benz Sverige

Thomas Carlzon, vd, Ikea AB

Stephan Mühler, vd, Sydsvenska industri- och handelskammaren